

vindingen på havet foregår under den fornødne hensyntagen til havets miljø- og naturmæssige værdier, ligesom der ikke ændres på reglerne om, at det er erhvervet, der afholder udgifterne til efterforskning, fornødne undersøgelser og miljøvurdering.

Baggrunden for forslaget om ophævelse af lovens § 19 om fartøjsgodkendelse er en anbefaling fra Konkurrencerådet. Konkurrencerådet har på baggrund af en undersøgelse foretaget af Konkurrencestyrelsen vurderet, at reglerne i § 19 har en markedsafskærmende virkning og dermed hindrer fri konkurrence på det danske marked for råstofindvinding fra havbunden. Endvidere har EU-Kommissionen den 18. oktober 2006 fremsendt åbningsskrivelse nr. 2005/4593 om uforenelighed mellem den danske råstoflov og den dermed forbundne forvaltningspraksis og EF-traktatens artikel 49.

De gældende regler om fartøjsgodkendelse administreres med udgangspunkt i bemærkningerne til lovforslag nr. L 153 i Folketingsåret 1995-96 (lov nr. 484 af 12. juni 1996), jf. Folketingstidende 1995-96, s. 2746, 3088, 6935, 7073; A 3235; B 810 og 929. Den meget stramme administrationspraksis, som således blev fastlagt i forbindelse med lovgivningsprocessen, fastsætter i overensstemmelse hermed maksimale grænser for det enkelte fartøjs lastekapacitet på 2.000 m³ og begrænser antallet af fartøjsgodkendelser således, at den samlede indvindingsflådes kapacitet ikke overstiger 25.000 m³ (i dag 26.500 m³). Det har medvirket til, at den danske indvindingsbranche gennem årene er koncentreret på stadig færre virksomheder, og reglerne har samtidig i praksis været en betydelig hindring for nye virksomheder i at komme ind på markedet og har også begrænset eksisterende virksomheders mulighed for vækst. En ophævelse af reglerne vil betyde øget konkurrence inden for indvindingsbranchen og er samtidig en forudsætning for vækst i den del af branchen, som beskæftiger sig med forsyning til formål på land.

Baggrunden for forslaget om ændringen af lovens § 20 og § 21 er, at de nuværende regler om efterforskning og indvinding på havet har vist sig ikke i praksis at kunne administreres således, at der i tilstrækkeligt omfang skabes incitament for branchen til efterforskning af nye indvindingsområder.

Ændringerne skal medvirke til, at virksomhederne får et reelt incitament til at investere i udlægning af nye indvindingsområder. Lovforslaget er derfor søgt tilpasset erhvervets nuværende situation, herunder den meget store variation i virksomhedernes størrelse og forretningsgrundlag. Havindvundne råstoffer er vigtig som supplement til den landbaserede råstoffor-

syning og dermed vigtig for prisstabiliteten for råstoffer til såvel offentlige som private bygge- og anlægsformål.

Lovforslaget indeholder på den baggrund forslag om, at virksomhederne fremover kan erhverve sig en eneret til indvinding ved at byde på områder, der udbydes af staten. Endvidere kan virksomhederne ansøge om indvindingstilladelser i statslige indvindingsområder, der udlægges efter 1. januar 2010.

Statens udbud af områder vil blive tilpasset erhvervets efterspørgsel efter nye indvindingsområder, og således vil både tidspunktet for udbud, den geografiske lokalisering af områder, der udbydes, og antallet af områder blive drøftet med branchen forud for de statslige udbudsrunder.

De statslige indvindingsområder skal i en kortere årrække fungere som supplement til de indvindingsområder, som erhvervet har fået udlagt ved udbud, således at virksomhederne alene eller sammen får den fornødne tid til at investere i opbygningen af det netværk af indvindingsområder, som kan dække virksomhedernes behov for råstoffer og behov for spredning af indvindingsområder i forhold til, hvor råstofferne skal afsættes.

Et vigtigt element i lovforslaget er, at det er erhvervet, der primært har initiativet i forbindelse med udlægning af nye indvindingsområder. Dels vil statens udbud af områder ske efter tæt dialog med erhvervet, dels kan en virksomhed uopfordret ansøge om efterforsknings- og indvindingstilladelse.

Som et element i virksomhedernes mulighed for selv at tage initiativet indgår det i lovforslaget, at der efter ansøgning kan gives en virksomhed tilladelse til at foretage en forundersøgelse, f.eks. seismiske undersøgelser suppleret med enkelte prøveboringer, med henblik på at kunne træffe beslutning om at ansøge om en efterforsknings- og indvindingstilladelse eller alternativt opfordre staten til at udbyde området til efterforskning og indvinding.

Endvidere foreslås det, at der stilles vilkår om betaling af vederlag til staten. Vederlagets størrelse er sammensat af et beløb, som skal dække statens udgifter, og et beløb, som afspejler tilbudsgivers økonomiske interesse i at vinde udbudsforretningen. Statens udgifter omfatter kortlægning, udlægning og administration af statslige indvindingsområder og afholdelse af udbudsforretning.

De foreslåede regler om udbud af tilladelser og vederlag til staten svarer i vid udstrækning til reglerne om efterforskning og indvinding af kulbrinter, jf. lovbekendtgørelse nr. 526 af 11. juni 2002 om anvendelse af Danmarks undergrund.